

Analyse tweede bezichtiging Hengstenkeuring 2014

Artikel

In onderstaand verslag een analyse van de 75 jonge hengsten uit de catalogus van de HK. Het betreft 74 hengsten die zijn aangewezen voor de tweede bezichtiging, aangevuld met de voor het Verkort Onderzoek uitgenodigde Tjardo V. Er is gekeken naar vaderdieren en moederlijnen.

Hengstenlijnen

De jonge hengsten stammen af van 26 verschillende vaders. De stamboekhengsten met de meeste zonen in Leeuwarden zijn:

- Tsjalle (13)
- Norbert (7)
- Beart (7)
- Pier (5)
- Doaitsen (4)
- Stendert (3)
- Dries (3)
- Tsjalke (3)
- Tymon (3)
- Uldrik (3)

Dit jaar waren er niet minder dan 16 hengsten die na de selectie in Drachten nog afvielen op de sperma- en röntgenonderzoeken. Misschien toeval, maar het zou ook kunnen dat eigenaren eerst het juryoordeel afwachten, voordat ze verdere kosten gaan maken. Hoe dan ook een aardige tegenvaller, ook voor de jury, als er uiteindelijk maar 58 hengsten in de baan verschijnen. Na 2 dagen keuren werden 18 hengsten aangewezen voor het verrichtingsonderzoek.

De jonge Tsjalle steekt met 13 zonen met kop en schouders boven zijn collega's uit. Des te opvallender is het feit dat het zijn eerste jaargang betreft. Op gepaste afstand is Norbert wederom goed vertegenwoordigd, nadat hij in november zijn eerste 2 zonen al goedgekeurd zag worden. Beart is met 7 zonen nog steeds populair en door de goede prestaties van zijn nakomelingen op zowel keuringen als sportvelden en IBOP-proeven, stijgt zijn fokkracht inmiddels tot grote hoogte. Had zijn zoon Pier vorig jaar nog een matige eerste jaargang, nu heeft hij zich met 5 zonen geweldig gerevancheerd. Naast koploper Tsjalle, hebben ook Tymon, Uldrik en Tjalbert (2) zonen in Leeuwarden uit hun eerste dekjaar.

Van moederszijde stammen de jonge hengsten af van 42 verschillende grootvaders. Zoals altijd een

grotere spreiding dan aan vaderszijde. De hengsten met de meeste kleinzonen uit dochters zijn:

- Onne (4)
- Sape (4)
- Anton (4)
- Beart (3)
- Teunis (3)
- Olof (3)
- Felle (3)
- Tsjerk (3)
- Folkert (3)

Een duidelijke aanvoerder is er dit jaar niet. Opvallend is wel dat Anton en Sape beide 4 maal voorkomen als moedersvader. De inmiddels overleden Olof en ook Felle zijn dankzij hun dochters goed in beeld. Verder komen we aan moederszijde enkele niet alledaagse hengsten tegen als Ludse, Rik, de jong overleden Wisse en uit lang vervlogen tijden ook nog oud-kampioen Oepke. Daarnaast hebben afgekeurde hengsten als Reyert (2), Sytse (2), Oltman (2), Time, Wibe en Nanno toch nog invloed op de fokkerij. Leuk om te zien is ook dat bepaalde combinaties goed bij elkaar blijken te passen. Zo komen de 3 zonen van Dries allen uit dochters van Feitse en Tsjerk. En van de 5 zonen van Pier komen er 4 uit dochters van Tsjerk en Folkert.

Ingedeeld naar de traditionele hengstenlijnen krijgen we het volgende beeld:

Hengstenlijn	Vaders	Moedersvaders
Wessel	1	16
Ygram	1	3
Hearke	27	18
Jochem	38	26
Age	2	7
Ritske	6	
		5

De invloed van Wessel aan vaderszijde is minimaal. In de afgelopen 3 jaar zijn er toch enkele nieuwe hengsten uit deze lijn goedgekeurd (o.a. Aarnold, Wolfert en Alwin), dus waarschijnlijk kunnen zij in de toekomst voor verdere vertakkingen zorgen. Via moederszijde heeft het Wessel-bloed wel degelijk invloed, dit jaar met name via Anton en Felle.

De invloed van Ygram loopt al jaren terug. Helaas hebben zijn zonen de lijn niet verder weten uit te bouwen. Alleen Sierk heeft de familienaam hoog gehouden. Zijn kleinzoon Maurits kreeg een goed rapport voor het nakomelingenonderzoek en hij zal (straks ook via zijn dochters) bepalend zijn voor de toekomst van de Ygram-lijn.

De preferente Hearke is nog altijd prominent aanwezig, maar zijn invloed aan vaderszijde komt vrijwel

volledig voor rekening van de (klein)zonen van Jasper. Recent is ook Brandus Preferent verklaard en het zou mooi zijn als er van hem nog (klein)zonen gekeurd zouden kunnen worden. Aan moederszijde zien we uit deze hengstenlijn Reitse met zijn zonen Olof (met Jasper-Beart), Reyert, Abel en Brandus (met Rindert). Hearke is verder aanwezig via zoon Gerlof met dochters van Teunis en Nanning.

Het Jochem-bloed neemt ook dit jaar weer ruim de helft voor haar rekening. De invloed van Leffert en Feitse met hun nafok is al jaren dominant. Dit jaar wordt het beeld enigszins vertekend door de grote bijdrage van Tsjalle. Maar de heerschappij van de Jochem-nazaten is voorlopig niet te stuiten, nu ook 3-voudig kampioen Norbert zich ontpopt tot een ware fokhengst en via zijn zonen Hessel en Hette alleen maar meer invloed zal krijgen. Ook aan moederszijde is de invloed van Jochem het grootst, met name via dochters van Onne, Tsjerk en Folkert.

De Age-lijn blijft beperkt van invloed en het voortbestaan van deze lijn is in handen van Fabe en zijn zonen. De nog jonge Alke komt uit een sterke moederlijn en hopelijk kan hij in de toekomst voor een opleving zorgen. Van Sape zijn in het verleden vele zonen getest, tot nu toe zonder resultaat. Opvallend daarom dat we hem nu 4 maal tegenkomen aan moederszijde. Misschien vererft Sape sterker via zijn dochters, met Gerben 479 heeft hij nu in ieder geval na Thorben 466 zijn tweede goedgekeurde kleinzoon.

De Ritske-lijn tenslotte is klein, maar ontwikkelt zich wel. Doaitzen heeft intussen 4 goedgekeurde zonen, waarvan de moderne Bene en Gerben in 2013 het dekbrevet kregen. Jelmer houdt via Erik en Arjen zijn eigen lijntje in stand met de jonge hengsten Wytse en Haike. Aan de jaargang 2014 levert Doaitzen de grootste bijdrage, aan moederszijde zien we ook nog good-old Jakob die via zijn dochters 2 maal boven komt drijven. Anders heeft één zoon en die is ook aangewezen voor het verrichtingsonderzoek, dus dat biedt nog kansen.

Moederlijnen

De jonge hengsten komen uit 40 verschillende merriestammen. Degenen met de meeste invloed zijn:

- Stam 50 (8)
- Stam 15 (5)
- Stam 2, 43 en 49 (4)
- Stam 8, 25 en 30 (3)

Stam 50 is de grootste merriestam binnen het KFPS, dus daarom is haar aandeel ook te verwachten. Op een totaal van 75 hengsten is er niet echt een merriestam die heel ver boven het maaiveld uitsteekt. Het zijn bekende oudere stammen die nu wederom de meeste zonen leveren. Daarentegen is het wel opvallend dat er ook een paar succesvolle en bekende stammen dit jaar vrijwel onzichtbaar zijn, zoals stam 44, 110, 38, 19, 103, 22, 115 en 27.

Gekeken naar de predikaten van de moeders en grootmoeders van de jonge hengsten, krijgen we de volgende verdeling:

Predikaat moeder en/of grootmoeder Aantal hengsten

Stamboek of veulenboek	13
Kroon	4
Model	13

Sport	5
Preferent	35
Dubbel Preferent	6
Prestatie	2

Bijna 1/5 van de tweede bezichtigingshengsten heeft een moeder of grootmoeder die stamboek of zelfs veulenboek is. Het blijft dus de moeite waard om met deze merries te fokken en het is een signaal aan de fokkers om niet blind te varen op het “volle” papier.

De Kroonmerries zijn in de minderheid, maar waarschijnlijk is dit predikaat nog te kort geleden ingevoerd om uit deze merries al veel volwassen zonen op de keuring te hebben. De modelmerries zijn met 13 stuks goed vertegenwoordigd en ook het Sportpredikaat komt in beeld bij de afstamming van de jonge hengsten.

Ruim de helft van de hengsten heeft een Preferente moeder en/of grootmoeder, waarvan er zelfs 6 al dubbel Preferent zijn! Het Prestatiepredikaat daarentegen blijft een zeldzame onderscheiding. Het vergt naast kwaliteit van paarden, enorm veel tijd, energie en geduld om van een merrie 3 nakomelingen naar het Sportpredikaat te rijden. Op het moment dat het lukt, is het de kroon op het werk en een waardevolle erkenning voor topfokkerij.